

Nové přístupy ke koordinaci krajaňské problematiky

čeští krajaňané

Průběžná zpráva o respondentech dotazníku o potřebách českých krajaňů (červen až září 2021)

O výzkumu

V červnu 2021 náš výzkumný tým spustil online **dotazník k projektu *Nové přístupy ke koordinaci krajské problematiky***

Dotazník byl otevřen do konce září 2021

Tato **krátká průběžná zpráva** prezentuje základní přehled o tom, kdo jsou čeští krajané, kteří dotazník vyplnili

Náš výzkumný tým bude **sbírat další data** až do roku 2022

Detailnější zprávy o krajanech a jejich potřebách ve vztahu k českému státu budou k dispozici **v budoucnu**

Více o projektu a našem týmu najdete na www.cestikrajane.cz

Všem, kteří vyplnili dotazník, děkujeme!

Dotazník vyplnilo 944 respondentů

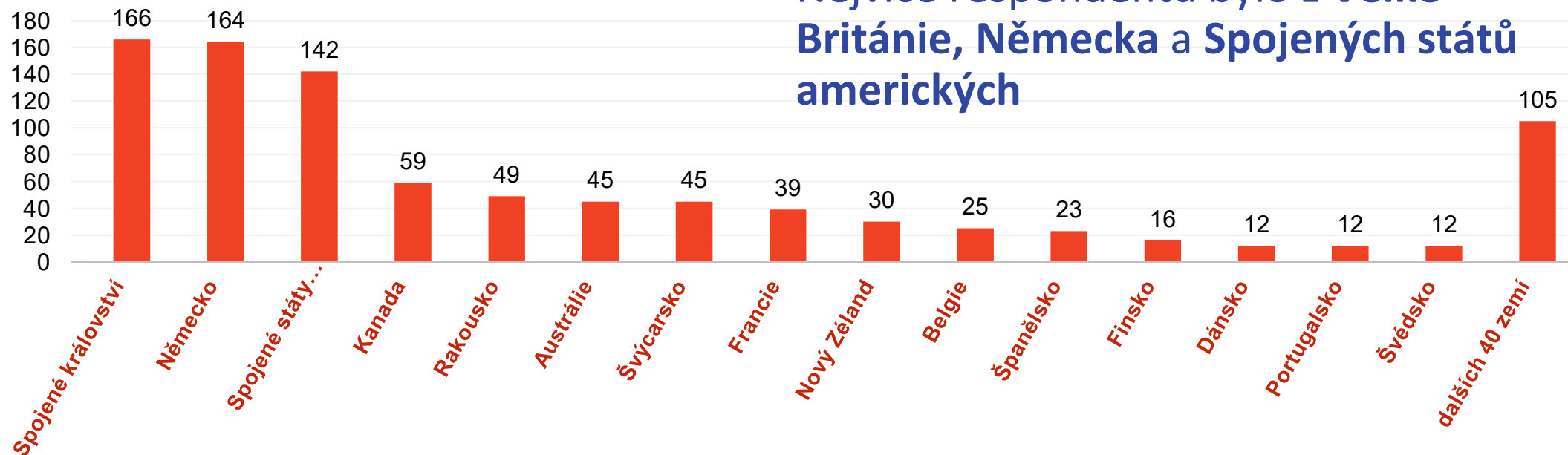
94 % respondentů má **české občanství**
6 % má české předky

Naprostá většina (98 %) někdy **žila v ČR**

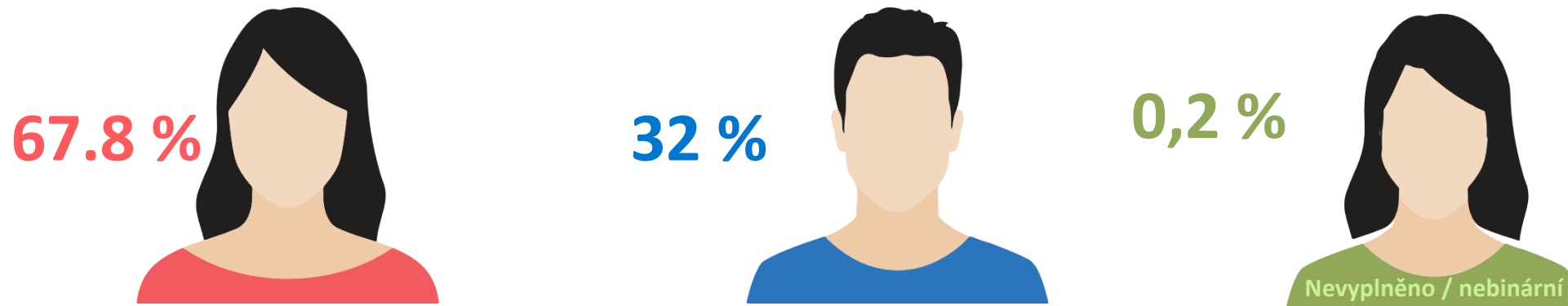
Odpovídali jak Češi, kteří vyjeli **nedávno**, tak i **starší emigranti**

45 % respondentů žije v cizině méně než 10 let
 27 % mezi 10 a 20 lety
 25 % více než 20 let

Nejvíce respondentů bylo z **Velké Británie, Německa a Spojených států amerických**

Na dotazník odpovědělo **více žen než mužů**

Z dostupných dat **nelze zjistit, zdali toto odpovídá obecnému poměru českých žen a mužů žijících v zahraničí**

Možná v zahraničí opravdu žije více žen

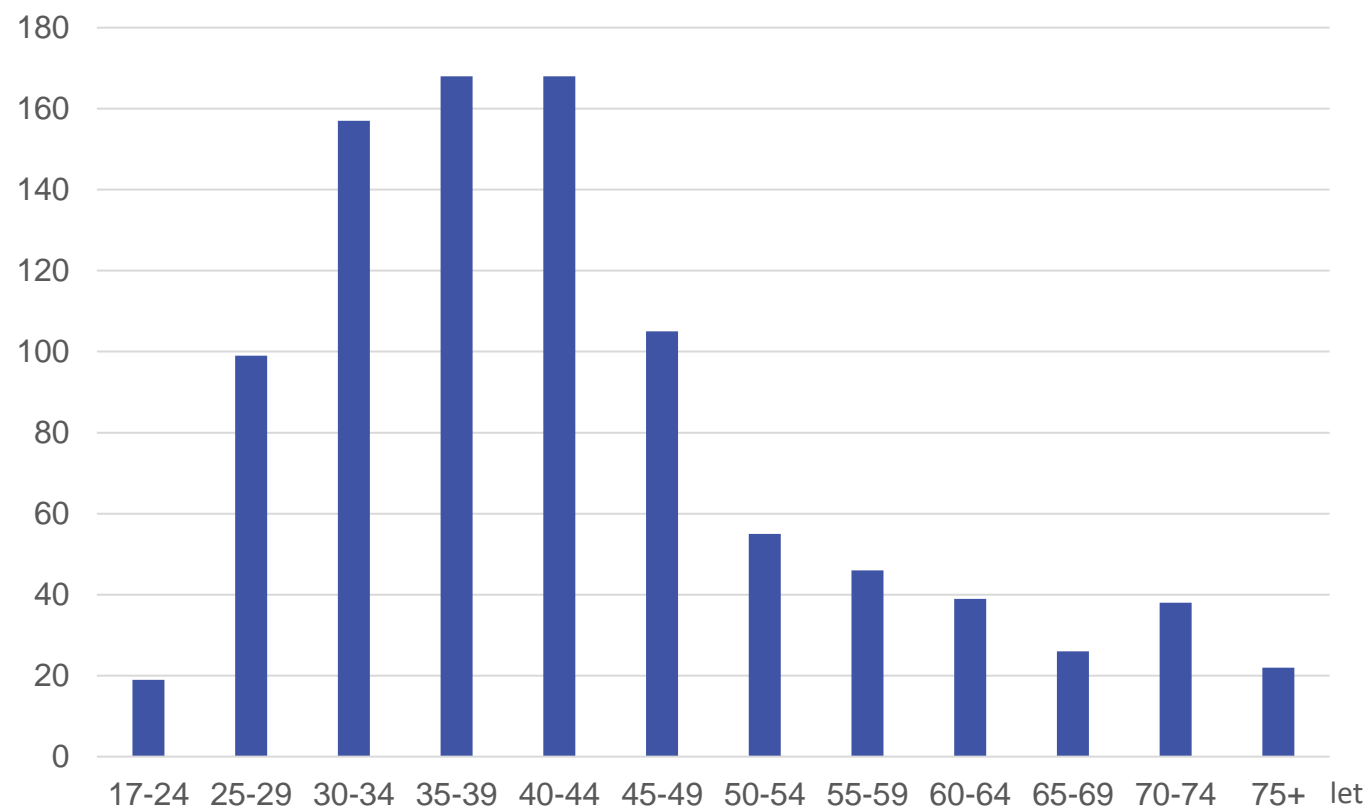
Spíše ale byly ženy více ochotné vyplnit dotazník

Převažovali respondenti v mladším a středním věku

Více než polovině respondentů (52 %) je **mezi 30 a 44 lety**

Mezi respondenty **nebyli** výrazněji zastoupeni mladí studenti (17-24 let)

Počet respondentů podle věku

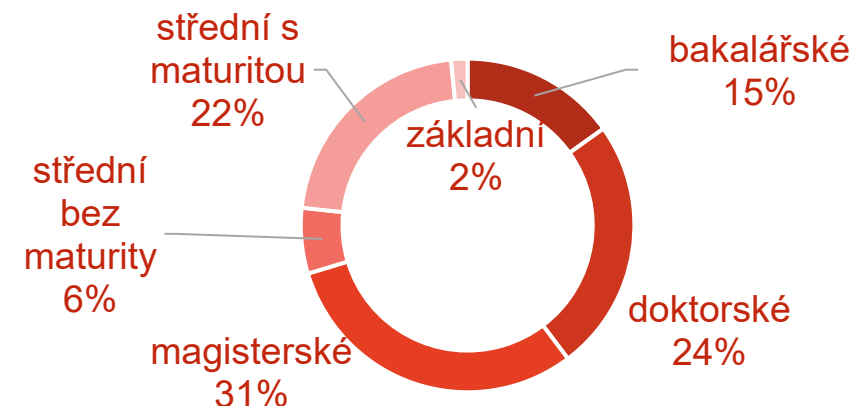
Převažovali respondenti s vysokoškolským vzděláním

55 % respondentů ukončilo nebo právě studuje **magisterské či doktorské vzdělání**

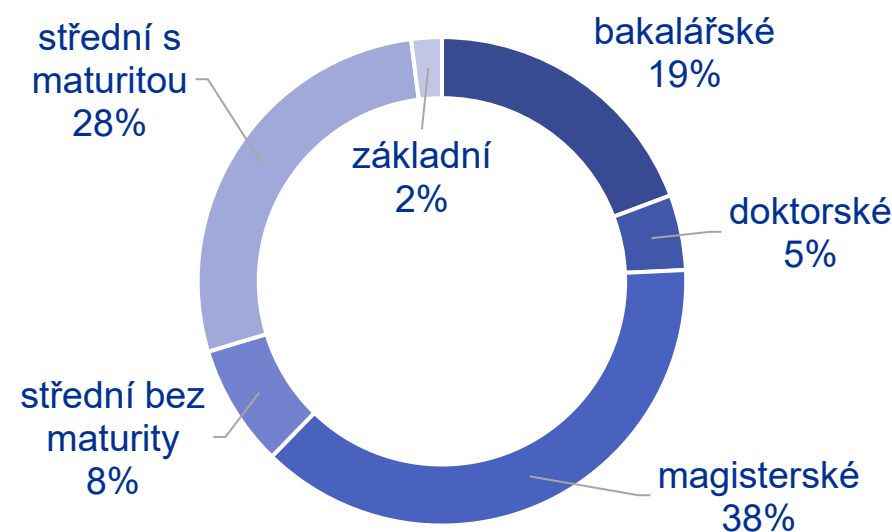
Toto je více než v obecné české populaci a je dáno **velkým zastoupením vědců mezi respondenty** (cca 20 %)

Mezi respondenty, kteří nejsou vědci, bylo **nejvíce respondentů s magisterským vzděláním**

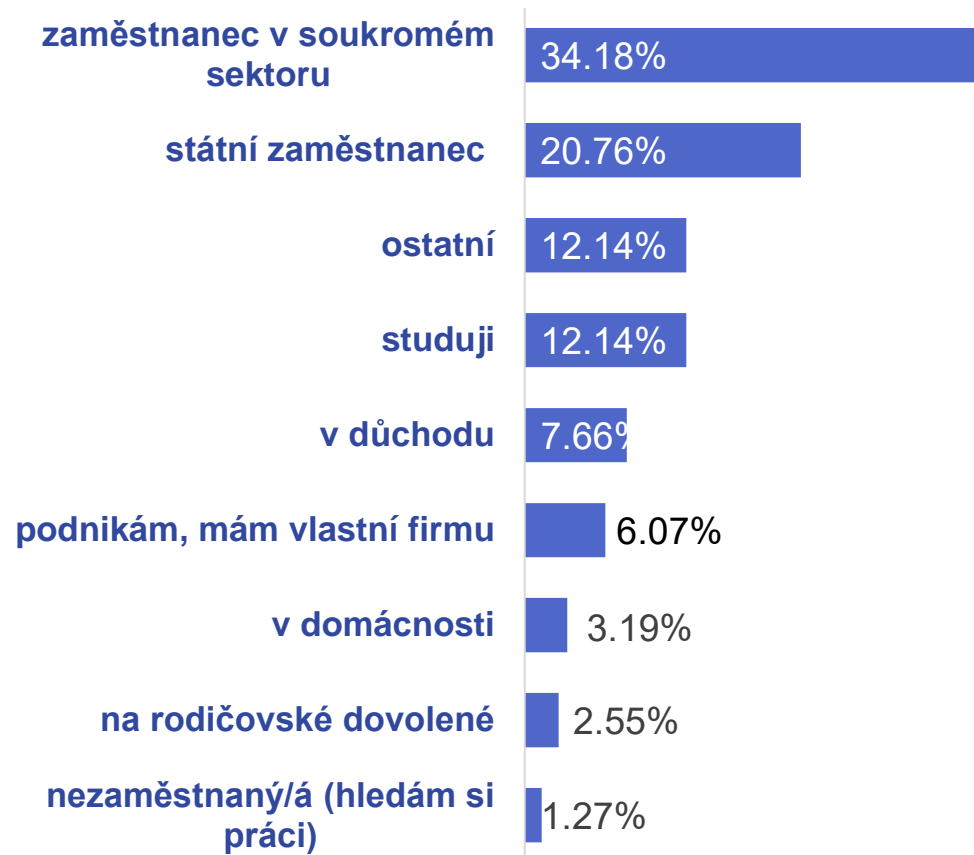
Všichni respondenti

Respondenti, kteří nepracují ve vědě

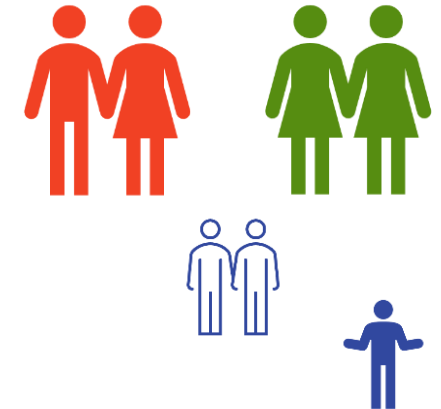

Většina respondentů jsou zaměstnanci, mají partnera a děti

52 % respondentů je vdaných/ženatých

dalších 21 % žije s partnerem/partnerkou
15 % je svobodných

60 % respondentů má děti

ve valné většině případů žijí děti s respondenty v zahraničí

pouze 6 % dětí Čechů v cizině žije v ČR, dalších 7 % pak střídavě s rodičem-respondentem v zahraničí v ČR

Respondenti se přestěhovali do zahraničí nejvíce z **pracovních a soukromých důvodů**

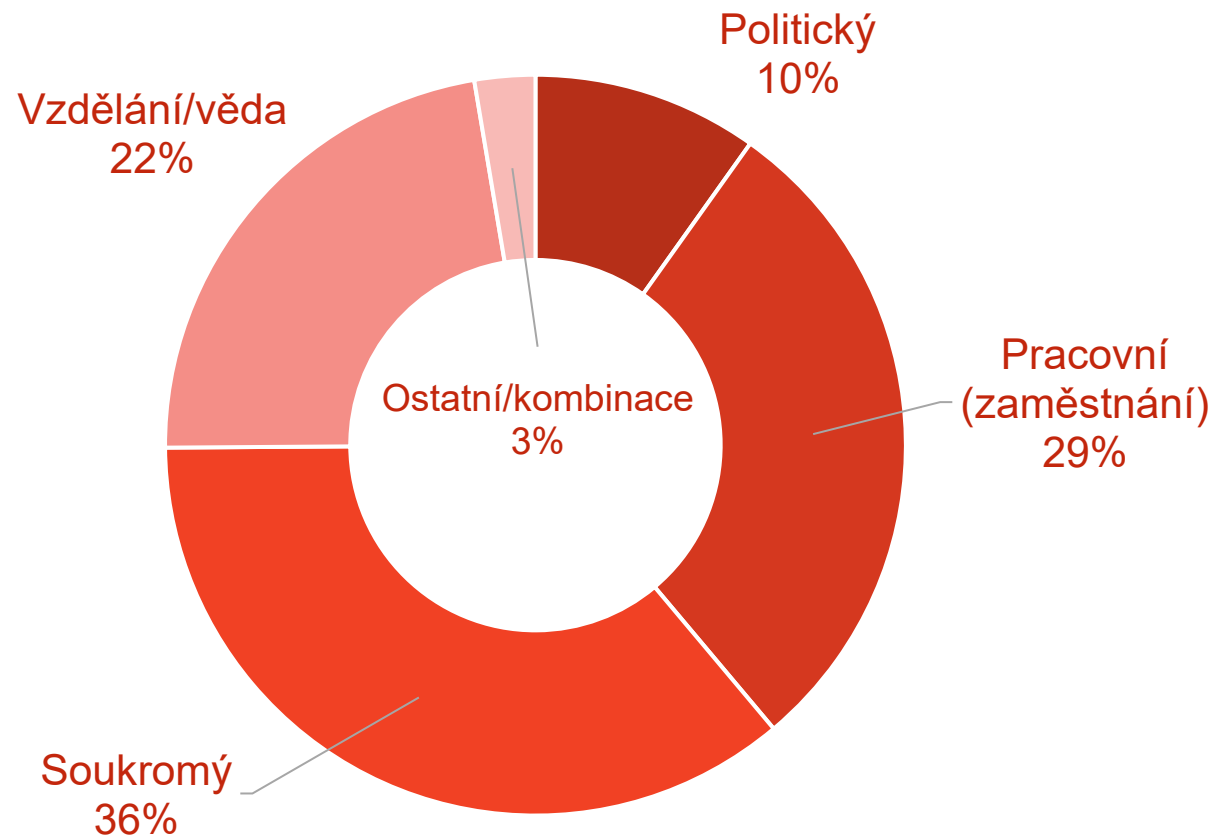
Více než třetina respondentů odjela do zahraničí ze **soukromých důvodů**

Dalších 29 % kvůli **zaměstnání**

Pětina respondentů kvůli **vzdělání** nebo vědeckým příležitostem

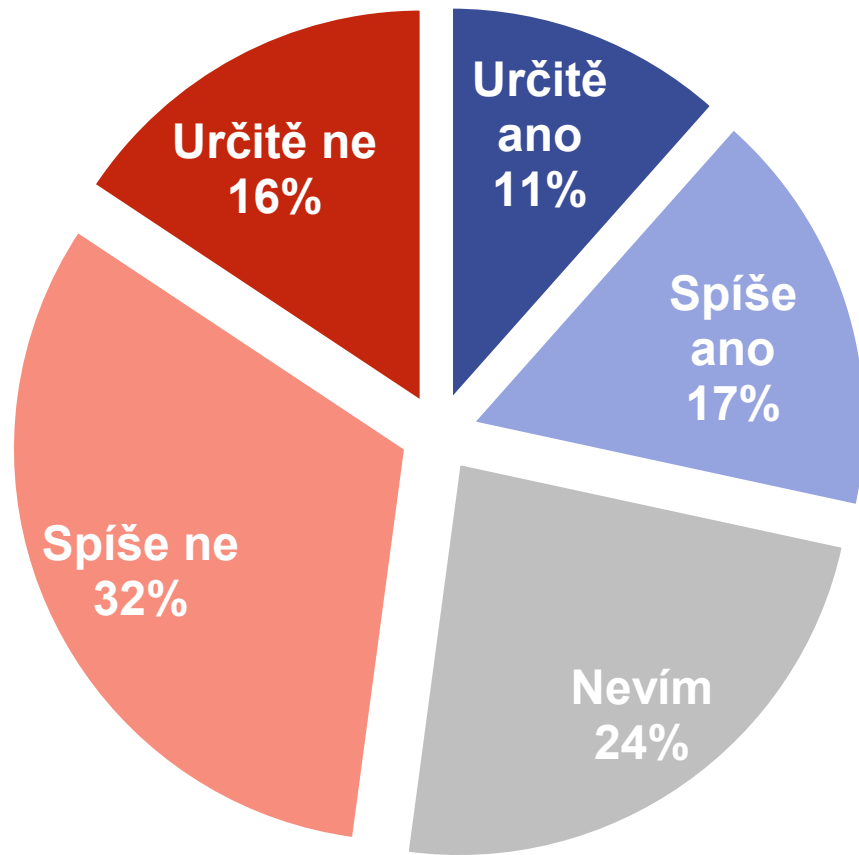
připomínáme, že mezi respondenty bylo cca 20 % vědců

Pouze 10 % respondentů uvedlo, že jejich důvody k přestěhování se z ČR byly **politické**

Jaký byl hlavní důvod vašeho odjezdu/přestěhování do zahraničí?

Téměř polovina respondentů se neplánuje do ČR vrátit, více než čtvrtina (28 %) naopak návrat plánuje

Plánujete se vrátit do České republiky?

Nejčastější **důvody**, proč se respondenti **neplánují** vrátit do ČR, jsou:

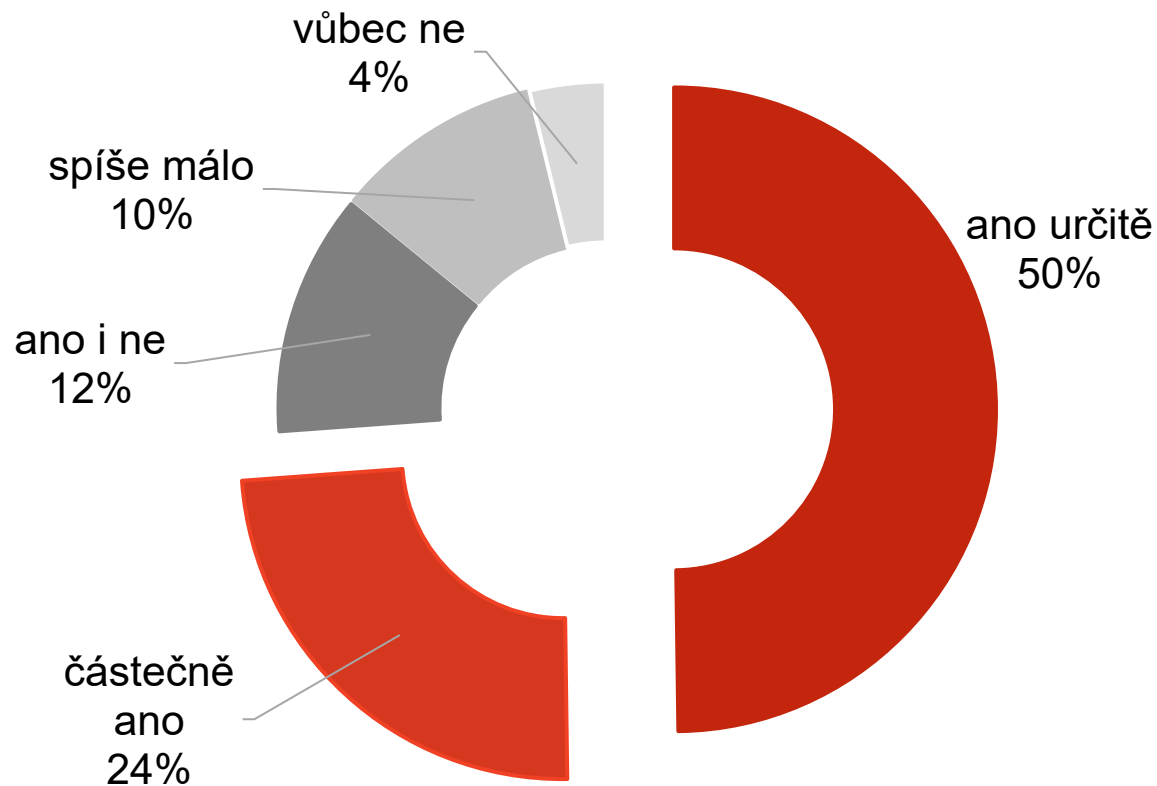
- **vzdělání dětí, zázemí v zahraničí, kontakty, rodina, bydlení**, „v zahraničí jsem doma, bydlím tu už dlouho“

Ulehčit by ČR návrat mohla:

- **online službami** státní správy, snížením byrokracie, lepší komunikací s úřady (16%)
- **prací v oboru**, networkingem, transparentností při výběrových šetření (15%)
- **lepší kvalitou školství**, vyšší dostupností školek, zjednodušením nostrifikace (11%)
- stejnou **úrovní platů** jako v zahraničí, **lepší ekonomickou situací**, pobídkami (10%)

Respondenti se o politický život v ČR zajímají a chodí k volbám

Zajímá vás politický život v České republice?

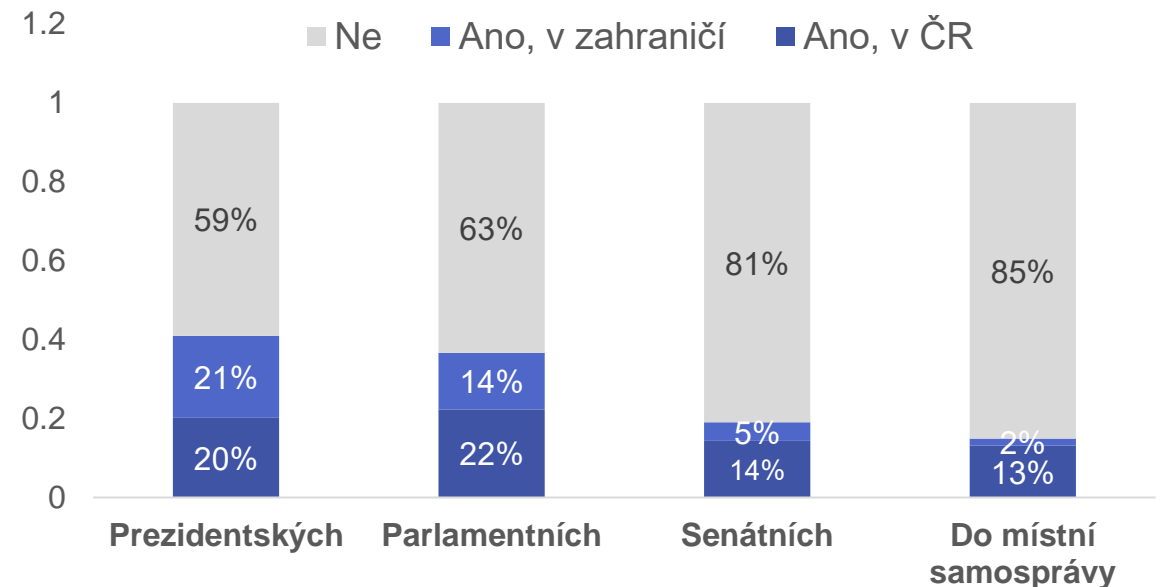

74 % respondentů **zajímá** o český politický život

Pouze 4 % se o českou politiku **vůbec nezajímají**

41 % respondentů **volilo** v posledních prezidentských volbách (2018) a **36 %** ve volbách parlamentních (2017)

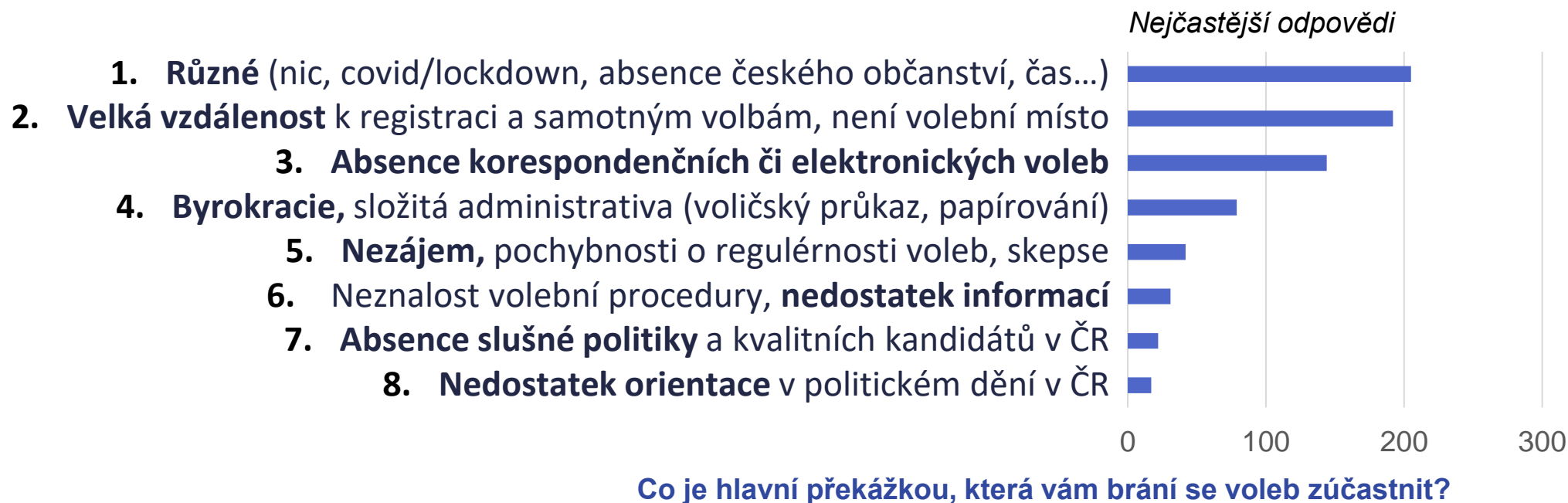
Zúčastnil/a jste se posledních českých voleb?

Proč nevolili? Důvody jsou různé, společné jsou **velké vzdálenosti** k volebnímu místu a **absence distančních voleb**

Velké vzdálenosti k registraci a samotným volbám a absence distančních voleb jsou **nejčastějšími překážkami** pro volební účast respondentů

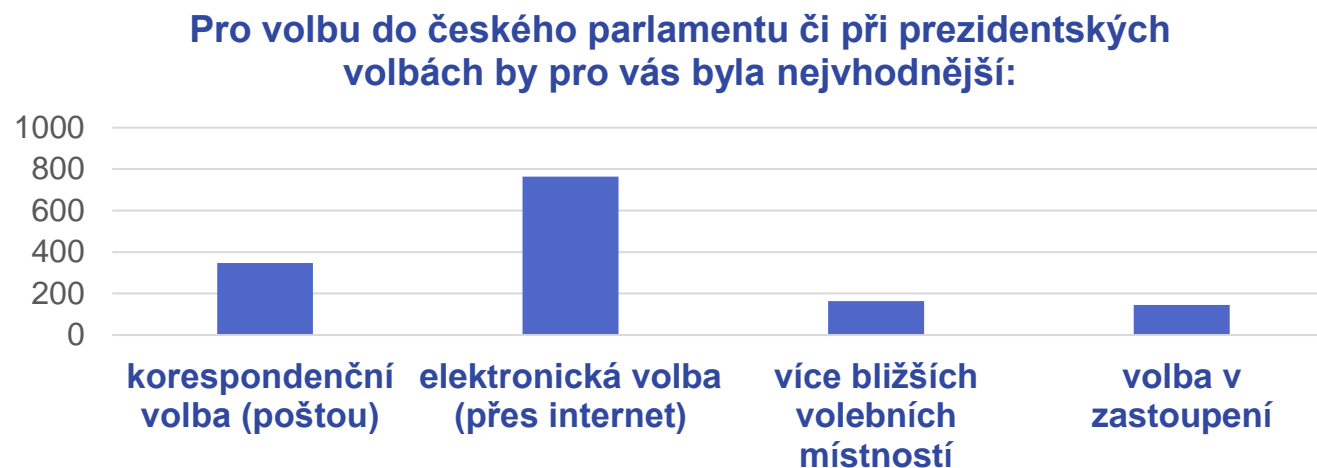
Např. na Novém Zélandu zcela **chybí volební místo**

Respondenti chtějí volit distančně

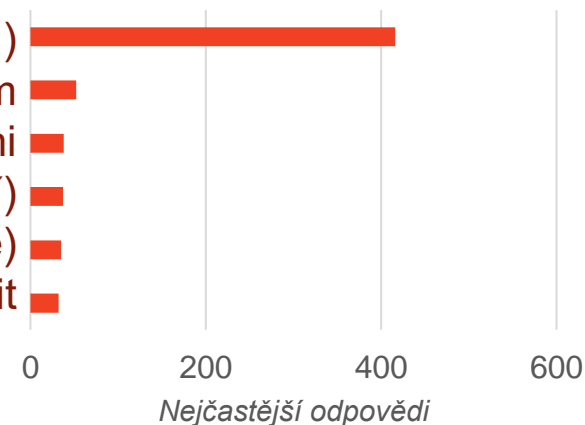
Distanční volba by respondentům jednoznačně usnadnila volební účast

Jen málo respondentů by preferovalo jiná ulehčení (např. více fyzických volebních míst)

Co by se dalo případně zlepšit ve volební proceduře, aby pro vás bylo snadnější volit?

1. **Zavedení jakékoli formy distanční volby** (korespondenční/elektronické...)
2. **Nemám zájem volit / nevím**
3. **Kontaktování a informování občanů v zahraničí** s instrukcemi
4. **Jiné** (volební lístek přímo na adresu bydliště, české občanství)
5. **Zjednodušení administrativy** a byrokracie (volby bez registrace)
6. **Více míst, kde lze v zahraničí volit**

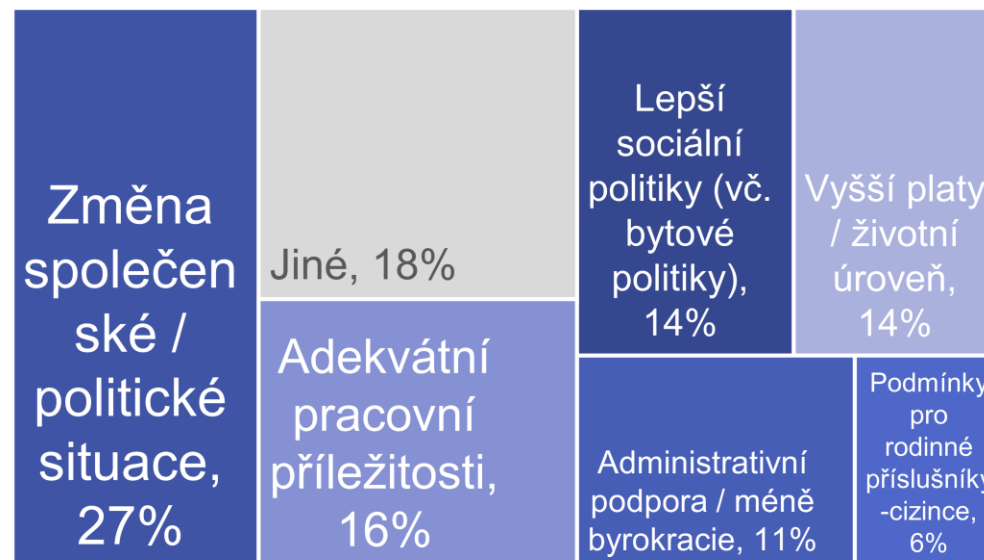
Respondenty nejvíce trápí byrokracie, covid a výuka češtiny

Jaké v současnosti respondenti řeší **největší problémy** a jak by jim s nimi ČR mohla pomoci?

- **jednání s úřady:** vyřizování dokladů, nutnost se osobně dostavit na zastupitelské úřady
- **problémy spojené s pandemií covid-19:** uznání očkování, cestování do ČR během pademie
- **více výuky češtiny** a české kultury pro děti i mládež a pro partnery cizince
- ekonomickou situaci a případné **uplatnění se na pracovním trhu** v ČR
- **politickou a společenskou situaci v ČR:** nespokojenost s předchozí vládou či nemožností sňatků pro stejnopohlavní páry, nízkou tolerancí vůči menšinám

Změna společenské a politické situace, adekvátní **pracovní příležitosti** a lepší **sociální politika** by ulehčila návrat nejvíce respondentům

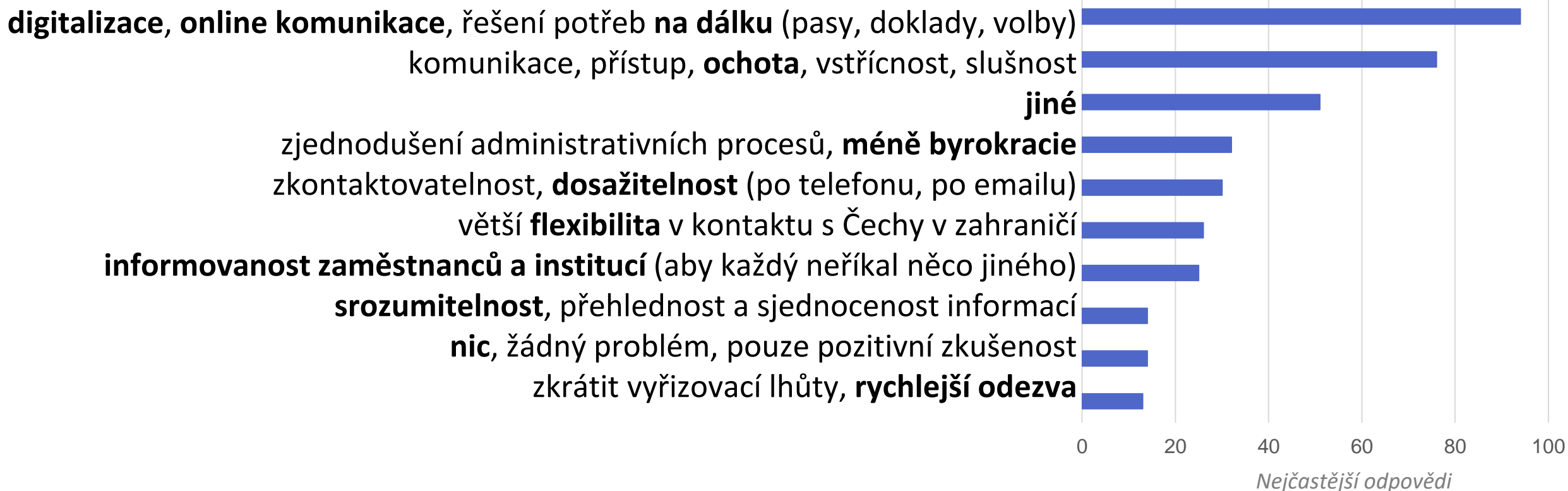
Pokud uvažujete o návratu do České republiky, **co dalšího by ulehčilo vaše rozhodnutí?**

Jak respondenti **komunikují** s českými úřady?

Alespoň jednou ročně byli v kontaktu respondenti s **konzulárním úsekem** českého zastupitelského úřadu (57 %); s **místním úřadem v místě bydliště v ČR** (51 %); s **českými zdravotnickými zařízeními** (48 %).

Na komunikaci s českými úřady by si nejvíce přáli zlepšit:

Respondenti doporučují, jak zlepšit vztah ČR ke krajanům

28 % doporučení radí **snížit byrokracii**, zlepšit rychlost, dostupnost a srozumitelnost služeb státu

20 % doporučuje **distanční volby**

13 % chce **lepší komunikaci**

méně byrokracie, více elektronizace, digitalizace, větší rychlost služeb, jejich srozumitelnost, dostupnost

usnadnit volby v zahraničí, umožnit distanční volby

propagovat úspěchy Čechů v zahraničí, oceňovat a využívat jejich potenciál, pokusit se přilákat je zpět do Česka a více využít jejich zkušeností

poskytovat více informací, více a lépe komunikovat

neznevažovat roli krajanů v zahraničí, nezávidět jim, vnímat je jako rovnocenné partnery, nediskriminovat je

rozšířit nabídku akreditované online výuky češtiny a českých reálií pro dospělé i děti

projevovat více zájmu, být proaktivní více dostupný a více propagovat aktivity ambasad a dění v Česku

zlepšit kvalitu práce na českých konzulátech a ambasádách a úřadech v ČR

Další výsledky přineseme v následujících měsících!

Navštivte naše diskuzní fórum na stránkách www.cestikrajane.cz a diskutujte s ostatními krajaný

například o tom, **co byste si na základě své zahraniční zkušenosti přáli**, aby Česká republika převzala od státu, kde žijete

doc. RNDr. Eva Janská,
Ph.D.
ejanska@natur.cuni.cz

doc. RNDr. Zdeněk Čermák,
CSc.
mak@natur.cuni.cz

prof. RNDr. Dušan
Drbohlav, CSc.
drbohlav@natur.cuni.cz

Kristýna Janurová, M.A.
kristyna.janurova@natur.cuni.cz

Dr Markéta Doležalová
m.dolezalova@leeds.ac.uk

Doc. PhDr. Zdeněk Uherek,
CSc.
uherek@eu.cas.cz

Mgr. Veronika Beranská,
Ph.D.
veronika.beranska@seznam.cz

Mgr. Kateřina Zachová
katerina.zachova@nuvit.cz

Olga Löblová, Ph.D.
ol264@cam.ac.uk

Diskuzní
fórum

Všem respondentům ještě jednou děkujeme!

Tým projektu *Nové přístupy ke koordinaci krajské problematiky*